

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o uchylenie obowiązku wobec pozwanego B. S. (1) w postaci renty miesięcznej ustalonej w wysokości 1.000 zł wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dn. 14.08.2012r., sygn. IC 343/09 z powodu wyczerpania sumy gwarancyjnej a ponadto zażądał: zasądzenia kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego, przeprowadzenia dowodu z akt IC 343/09 i zawiadomienia o toczącym się postępowaniu Starostwa Powiatowego w T..

W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dn. 14.08.2012r., sygn. IC 343/09, został zobowiązany wraz ze Starostwem Powiatowym w T. do zapłaty na rzecz B. S. (2) kwoty 293.000 zł z odsetkami oraz renty miesięcznej w kwocie po 1.000 zł z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego oraz do zwrotu kwoty 7.217 kosztów zastępstwa procesowego i 17.690,73 zł kosztów procesu, który to wyrok, po apelacji poszkodowanego, Sąd Apelacyjny w Poznaniu zmienił w ten sposób, że zasądził dodatkowo na jego rzecz kwotę 50.000 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.800 zł i 2.500 zł na rzecz Skarbu Państwa. Przyznał, że jego odpowiedzialność wynikała z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej ze Starostwem Powiatowym w T., potwierdzonej polisą nr (...) i w związku z jej realizacją wypłacił poszkodowanemu kwotę obejmującą sumę gwarancyjną 400.000 zł obejmując nią: 300.000 zł zadośćuczynienia, 43.000 zł skapitalizowanej renty za okres od października 2005r. do 30.04.2009r., 20.185,26 zł odsetek za okres od 16.04.2009r. od tej kwoty do dnia zapłaty, 89.646,58 zł odsetek ustawowych zgodnie z wyrokiem, 44.000 zł renty za okres od 01.01.2013r. do 31.12.2012r., 39.000 zł renty za okres od dnia 01.01.2013r. do dnia 17.01.2016r. W ocenie powoda, powyższe uprawnia go na mocy art. 822§1 k.c. i 824 k.c. do stwierdzenia wygaśnięcia jego zobowiązania wobec wyczerpania sumy ubezpieczenia. Przekonywał, że ma interes prawny z wystąpieniem z przedmiotowym powództwem ponieważ brak wypłaty renty narazić mógłby go na egzekucję komorniczą. Podkreślił, że zawiadomił o powyższym fakcie Starostwo Powiatowe.

W odpowiedzi pozwany B. S. (2) wniósł o oddalenie powództwa, przeprowadzenie dowodu pod jego nieobecność, zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu a ponadto zażądał wskazania przez powoda wartości przedmiotu sporu, wskazując, że wynosi ona 12.000 zł.

W uzasadnieniu potwierdził, że strona powodowa została wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dn. 14.08.2012r., sygn. IC 343/09, obciążona obowiązkiem zapłaty renty miesięcznej na jego rzecz w wysokości po 1.000 zł miesięcznie, płatnej do dnia 10. każdego miesiąca. Zakwestionował prawo powoda do skutecznego domagania się uchylenia powyższego obowiązku z powodu wyczerpania sumy ubezpieczenia, podnosząc, że brak jest podstaw prawnych do orzekania w tej sytuacji, w trybie przez nie żądanym. Podniósł, że suma gwarancyjna wyznacza górny limit odszkodowania, w tym w wypłat z tytułu renty. Na poparcie przyjętego stanowiska wskazał na art. 822§ 1 k.c., stanowisko judykatury w tym uchwałę Sądu Najwyższego z dn. 02.02.2011r. III CZP 128/10 gdzie wyraźnie stwierdzono, iż wyczerpanie sumy gwarancyjnej powoduje wygaśnięcie zobowiązania ubezpieczyciela. W ocenie pozwanego zobowiązanie powoda wygasło z dniem 17.01.2016r. to jest w dniu wyczerpania sumy ubezpieczenia a skoro tak to sąd nie może uchylić obowiązku, który de facto w dniu wniesienia powództwa nie istniał (k.58-59).

Powód uiszczając 600 zł opłaty określił wartość przedmiotu sporu zgodnie z art. 22 k.p.c.

Na rozprawie w dn. 08.06.2017r. powód sprostował nazwisko pozwanego z S. na S. (k.52).

Wniosek powoda z przypozwanie, wobec nieuzupełnienia jego braków, zwrócono (k.65).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dn. 14.08.2012r., sygn. IC 343/09, zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. i Powiatu T. na rzecz B. S. (2) kwotę 293.000 zł z ustawowymi odsetkami: od kwoty

143.000 zł od dnia 16.04.2008r. do dnia zapłaty, od kwoty 150.000 zł od dnia 26.04.2011r. do dnia zapłaty, rentę miesięczną w kwocie po 1.000 zł płatną z góry, poczynając od maja 2009r. do dnia 10. każdego miesiąca, z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego oraz zasądził solidarnie zwrot pozwanemu kwoty 7.217 tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz na rzecz Skarbu Państwa 17.690,73 zł tytułem kosztów procesu. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, wyrokiem z dn. 30.01.2013r., po apelacji B. S., zasądził dodatkowo na jego rzecz kwotę 50.000 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.800 zł oraz 2.500 zł na rzecz Skarbu Państwa. Odpowiedzialność (...). S.A. wiązała się z umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z Powiatem T. w dniu 15.11.2004r., na okres od 16.11.2004r. do 15.11.2005r., potwierdzoną polisą nr (...), w której sumę ubezpieczenia ustalono na 400.000 zł. Integralną część tej umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej (dalej: O.W.U.), zatwierdzone Uchwałą Nr UZ/204/99 z dn. 26.08.1999r., zmienione Uchwałą Nr UZ/436/2003 z dn. 07.10.2003r. Zarządu (...) S.A. W ramach realizacji umowy, w wykonaniu prawomocnego orzeczenia, (...) S.A. wypłacił B. S.: 300.000 zł zadośćuczynienia, 43.000 zł skapitalizowanej renty za okres od października 2005r. do 30.04.2009r., 20.185,26 zł odsetek za okres od 16.04.2009r. od tej kwoty do dnia zapłaty, 89.646,58 zł odsetek ustawowych zgodnie z wyrokiem, 29.207,73 zł kosztów procesu, 44.000 zł renty za okres od 01.01.2013r. do 31.12.2012r., 39.000 zł renty za okres od dnia 01.01.2013r. do dnia 17.01.2016r.

Pismem z dn. 31.08.2016r. ubezpieczyciel poinformował B. S. o zaprzestaniu wypłaty renty z dniem 10.09.2016r. z powodu wyczerpania sumy gwarancyjnej. Do 30.09.2016r. przekazało B. S. łącznie 432.000 zł. Po tym terminie Powiat T. kontynuuje wypłacanie renty zgodnie z wyrokiem.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z dn. 14.08.2012r., sygn. IC 343/09 k. 5-6,, polisa nr (...) i O.W.U. k.16-17, 7-15, rozliczenie wypłat (...) k.18-23, pisma (...) S.A. k.24,25,26-27)

B. S. ma obecne 35 lat. Mieszka z rodzicami. Z uwagi na stan zdrowia, będący następstwem wypadku komunikacyjnego z 2005r., został dla niego ustanowiony kurator w osobie matki M. S..

(dowód: zaświadczenie w sprawie IIIRNs 36/06 k.49, karta wypisowa ze szpitala k.43)

Bezsporny stan faktyczny przedmiotowej sprawy sąd ustalił na podstawie opisanego osobowego i rzeczowego materiału dowodowego. Czyniąc ustalenia faktyczne, sąd uwzględnił złożone w trybie art. 229 k.p.c. zgodne twierdzenia stron w tym zakresie oraz twierdzenia którym nie zaprzeczono (art. 230 k.p.c.). Złożone przez powoda dokumenty uznać należy za wiarygodne albowiem ich prawdziwość nie budziła żadnych wątpliwości tak ze strony sądu jak i pozwanego. Poza sporem pozostaje, iż odpowiedzialność odszkodowawcza powoda wobec pozwanego w niniejszej sprawie, określona wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, wynikała z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...), łączącej go w dacie wypadku ubezpieczeniowego z Powiatem T. (k.16-17). Powód tej odpowiedzialności nie kwestionował wyrazem czego była wypłata świadczeń zasądzonych B. S. zgodnie z orzeczeniami sądowymi aż do daty wyczerpania sumy gwarancyjnej określonej na kwotę 400.000 zł, (k. 66-17, 18-23). Strony zgodne przyznały, iż po tej dacie realizację obowiązku wynikającego z wyroku Sądu Okręgowego w Koninie w przedmiocie wypłaty renty w kwocie po 1.000 zł przejął Powiat T. (k.69).

Strona powodowa domagała się uchylecia obowiązku wypłacania renty na rzecz pozwanego. Roszczenie tak skonstruowane opiera się na art. 907 § 2 k.c. Zgodnie z art. 824 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela. Taki zapis zawierały O.W.U. związane z umową nr (...), łączącą powoda z Powiatem T.. Poszkodowany realizował swoje roszczenie przeciwko ubezpieczycielowi na podstawie art. 822 § 4 k.c. Kwotowy zakres ochrony ubezpieczeniowej wyznaczała tu więc

suma gwarancyjna (400.000 zł). W sprawie niniejszym poza sporem pozostaje, że świadczenie odszkodowawcze i rentowe wypłacone przez powoda – w dacie wniesienia pozwu - wyczerpały ową sumę. Tym samym doszło nie tylko do ustania jego odpowiedzialności ale i do wygaśnięcia kontraktowego zobowiązania do zapłaty świadczeń związanych z wypadkiem jakiego doznał pozwany (zob. wyrok SN z dnia 17 października 2012 r. sygn. akt II CSK 646/11). Za taką wykładnią przemawia również brzmienie art. 822§ 1 k.c. z mocy którego przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art.822§ 1 k.c.). Sąd Najwyższy w Uchwale z dn. 02.02.2011r. III CZP 128/10 przyjął, że zapłata przez zakład ubezpieczeń – po powstaniu tytułu wykonawczego zobowiązującego go do spełnienia świadczenia odszkodowawczego o charakterze okresowym – kwoty pieniężnej odpowiadającej sumie gwarancyjnej, ustalonej w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, może stanowić podstawę powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840§1 pkt 2 k.p.c w zw. z art. 824 § 1 k.c.). Powód jednak z takim roszczeniem nie wystąpił a sąd ponad żądanie orzekać nie mógł (art. 321§ 1 k.p.c.).

Mając na uwadze zebrany i oceniony materiał dowodowy oraz przedstawioną argumentację prawną, sąd podzielając argumenty pozwanego, powództwo oddalił jako całkowicie bezzasadne.

Powód uległ w sporze całkowicie. Pozwany był reprezentowany przez pełnomocnika – adwokata ustanowionego z urzędu.

Obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów procesu oparty został na dwóch podstawowych zasadach: a) zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić stronie przeciwnej poniesione przez nią koszty procesu, oraz b) zasadzie kosztów niezbędnych i celowych, wedle której zwrotowi podlegają jedynie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Obowiązek zwrotu kosztów procesu uzależniony jest zatem zawsze od ostatecznego wyniku sprawy. Z uwagi na wynik procesu sąd postanowił kosztami nieopłaconej pomocy prawnej obciążyć powoda, podmiot dysponujący dużym majątkiem co dowodu szczególnego nie wymaga.

Wobec powyższego na mocy § 4 ust.1,2,3,4 w zw. z § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 03.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016r. poz. 1714 ze zm.) zasądzono pozwanemu od powoda z tego tytułu kwotę 2.952 zł brutto (2.400 zł + 23% podatku VAT). Zgodnie z § 2 wymienionego rozporządzenia koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: opłatę ustaloną zgodnie z jego przepisami oraz niezbędne i udokumentowane wydatki adwokata ustanowionego z urzędu.

Opłatę ustala się, według zasad określonych w § 2 i 4, w wysokości wynikającej z rozdziałów 2-4 rozporządzenia, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług. Sąd, w realiach niniejszej sprawy, nie znalazł podstaw do zasądzenia wynagrodzenia według stawek wynikających z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.). Z dwóch powodów. Po pierwsze pozwany nie był reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru ale z urzędu. Po wtóre należy mieć na uwadze § 6 rozporządzenia, zgodnie z którym, w sprawie cywilnej, w której kosztami procesu został obciążony przeciwnik procesowy strony korzystającej z pomocy udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, koszty, o których mowa w § 2, sąd przyznaje po wykazaniu bezskuteczności ich egzekucji. Jeżeli zatem ziściłaby się przesłanka określona w tym przepisie

pełnomocnikowi z urzędu należałoby przyznać kwotę inną aniżeli ustalona w prawomocnym wyroku.